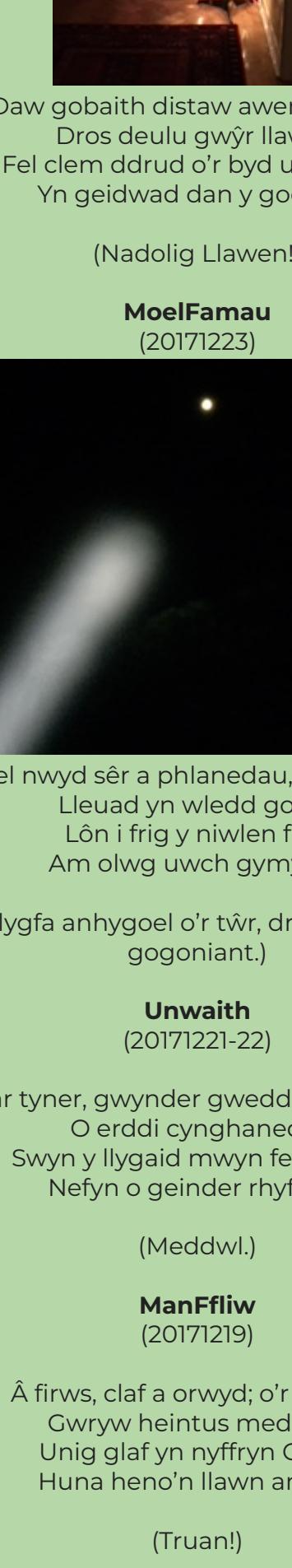

Noswylia

(20171224)

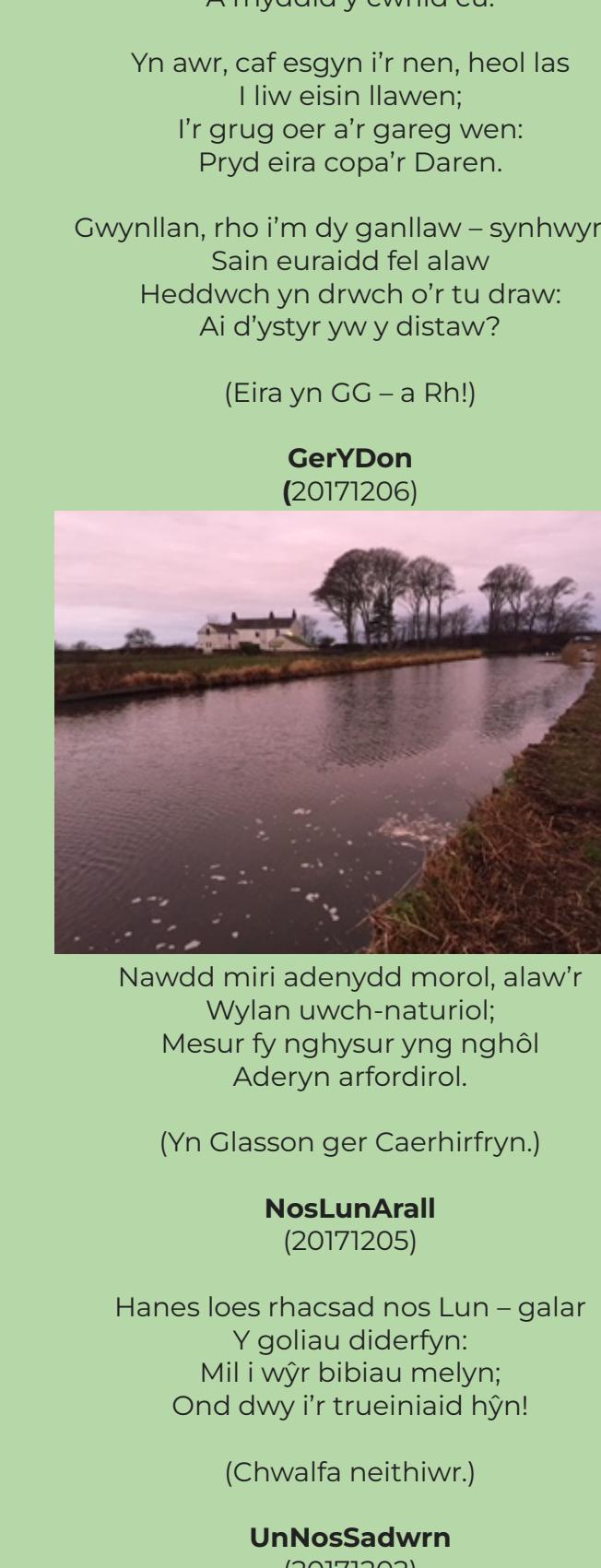

Daw gobaith distawd awen Nadolig
Dros deulw gwylwyr llawen
Fel iem ddrudr o'r byd uwchben
Yn geidwyd dan y goeden.

(Nadolig Llawen!)

Moelfanau

(20171223)

Hel nwyd sér a phlandedau, a llewyrch
Lleuad yn wleched ei harddwch;
Lón i frig y niwlenn frau
Am olwg uwch gymylau.

(Cerdded i ben Moel Famau; golygfa anhygoel o'r bŵr, dros y cymylau i weld y lleuad a'r sér yn eu

Unwaith

(20171221-22)

Llafar tyner, gwynnder gweddol ei harddwch;
O erddi cynganedd;
Swyn y lygaid mwyn fel medd:
Nefyn o gelindor rhyfedd.

(Meddwl.)

Manfliw

(20171219)

Â firws, claf a orwyd; o'r hwntw,
Gwryw heintor medwyd;
Unig glaf yn llafryd Clwyd
Huna heno'n llawn anwyd.

(Truan!)

Eirwyn

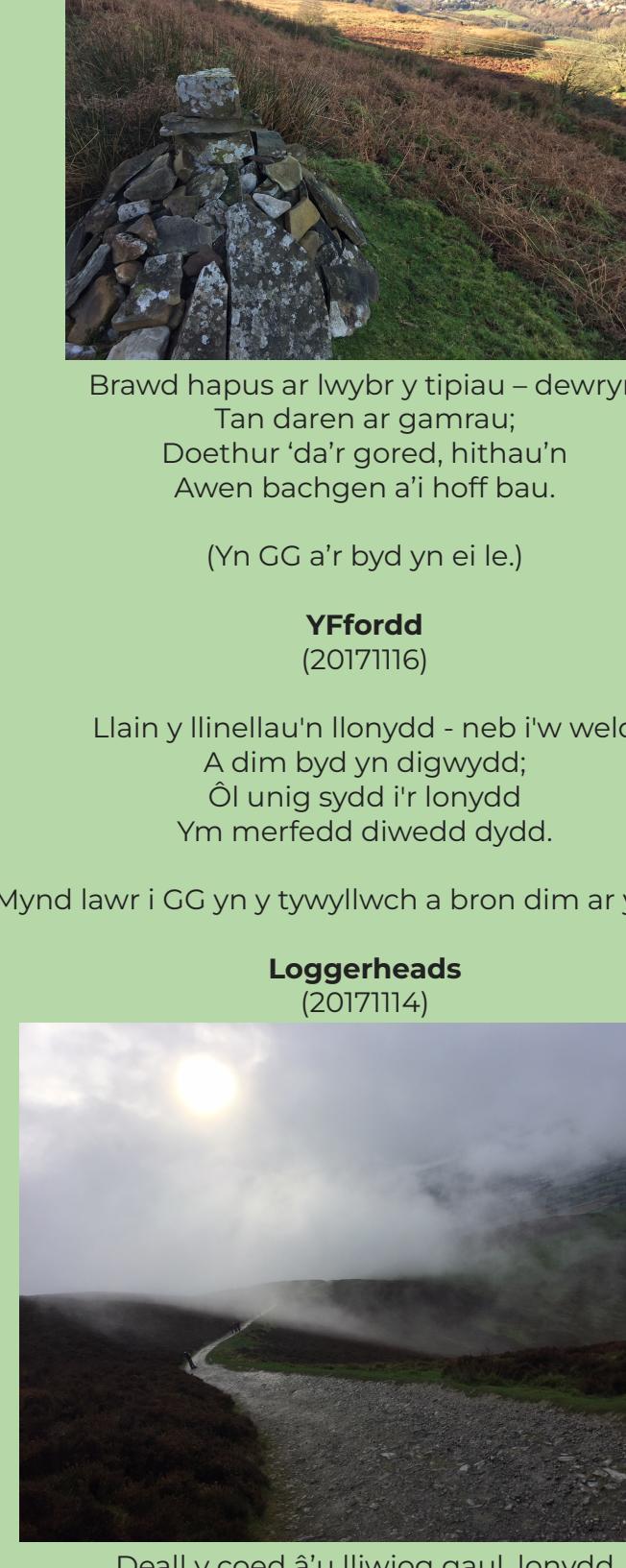
(20171217)

Â'i dynu coes yn dông cún-s - sylwedd
Yw sail pob brwaddegyn;
Llawn stranc yw'r llan o Ben Llŷn:
Disglair pob gaïn ag Eirwyn!

(E. yn wythdeg oed.)

Gwyn

(20171210)

Wynеб eira'n y bore - hen olwg
Anelwig ar odre;
Anebwig h'ed pen tyle:
Aeth ysbryd llychyd drwy'r lle.

Pob diawl a chof cawl'di celu, llaw twyll
Twylltwch 'di gwynny;
Blaen trwyn, mîn cwyn 'di cànu
Â rhwydol y cwrddi cu.

Yn awr, caf esgyrn i'r men, heol las
I liw eisim llawen;
I'r grug oer a'r gareg wen:
Pryd eira copâd a Daren.

Gwynilan, rho i'm dy ganillaw - synhwyraf
Sain eraidd fel alaw
Heddwch yn drwch o'r tu draw:
Aidystyr yw'r distaw?

(Eira yn GG - a Rh!)

GeryDon

(20171206)

Nawdd miri adenyyd môr, alaw'r
Wylan uwch-naturiol;
Mesur fy nghysur yng Nghôl
Aderyn arfordirol.

(Yn Glasson ger Caerhafren.)

NosLunArall

(20171205)

Hanes does rhacsad nos lun - galar
Y golau diderfyn:
Mil i wyr bibiau melyn;
Ond dwy i'r trueiniad hŷn!

(Chwalfa neithiwr.)

UnNosSardwrn

(20171202)

Anorod yw gwin arfer - orig hawdd
Parti'r dôr ym blses;
Mwynhau grawnysplau swper
A'r cythrel Hywel a'i herl!

(Parti Côr nos Sadwrn yn y clwb rygbi, a Hywel o Fôn yn herio!)

YnYGwely

(20171201)

Iliaf i flew cynildeb, gwres parod
Haul lundod, ffyddoldeb;
Awr aildwym naturoldeb;
Y byd fy nghwningi-beb!

(Y botel dŵr twym yng llygad ei lle!)

Ffrwd

(20171130)

Geiriol afon i'gorlifiad - hoga
Ei neges i'r eiliad;
Carol Parsal o alawd;
Galwyni oer ei glanhad.

(Rhedeg ar lanau'r Clwyd mewn llif a'r Nadolig yn y gwynt.)

Yfory

(20171129)

Chwant rhoi'r lot yn y fantol - croesi'r stryd
I fyd yng y dyfodol;
Blas ar adael râs ar ol;
O ddewis, rhaid ymddoel.

(Yfory ddaw!)

Huw

(20171127)

Un tirion i greu twr w am orchest
Gwyr Marchan anelw;
Ac yntau'n dduog o hwntw,
Hen goes ydy'n Huw MyGw!

(Huw M ci i lywyddu MM.)

UnNosLun

(20171128)

Daw urddas pas wedi'r bwysio - tici
Taca'r peili'n gwyro;
Dym i sicl â thric a thro'n
Ôl sgvâr, anelu, sgorio!

(Gêm a haner neithiwr!)

Pre-Penblwydd

(20171127)

Hud iellad o ysbyddolaeth, acer aur
I Chris yw'r farddoniaeth
A glesni gweledigaeth
Cymhaefn cu'r canu caeth!

(Penblwydd hapus i Ch, a'i ddyrchafiad f'r ebost englynol!)

Sgrîwolj

(20171126)

Dawn Ifans, cyflwyniad newydd acw
O Dickens a'i gyfrol;
Campus oedd Rhys yn ei rôl;
Cav'n perfformio carol.

(Penwythnos yn Llundain i weld A Christmas Carol yn yr Old Vic.)

UnBoreGwener

(20171124)

Barddas ar ganfus, gwynef a'n olyniant
O luniau tan heulfr;
Cân cywydd, llonydd yw lle'n
Y barug un pen bore.

(Bendigedig y bore 'ma!)

GwyddorData

(20171124)

Rhethreg yr ystadegydd: nid etyb
Y data â cheylwyd!
Chwarae fân a'r gân yn gudd;
Mae diawl ym mol modelyddol.

(Rhoi sgwrs yn un o gyfarfodau'r castell am ei bod wedi bod ar gau cyhyd.)

YnYGwely

(20171120)

Ildiaf i flew cynildeb, gwres parod
Haul lundod, ffyddoldeb;
Awr aildwym naturoldeb;
Y byd fy nghwningi-beb!

(Y botel dŵr twym yng llygad ei lle!)

Ffordd

(20171120)

Meitin, oedi 'nganhad ar, atgofion
Troedio'r swîn o'r ymbydd;
Ger y dŵr, is twr mae stâr;
Ân anogf, hen gwyning!

(Neb yn defnyddio'r ffordd rhwng muriâu'r castell am ei bod wedi bod ar gau cyhyd.)

(Rhedeg ar lanau'r Clwyd mewn llif a'r Nadolig yn y gwynt.)

Esbier

(20171120)

Yn don o ddadlau Damaidd - mewr
Morol ysgolheiraol;
Dawn neifion Scandinafaidd
Taflai'i rhwyd fel breuddwyd braidd.

(Wythnos yn Jutland yn trafod tonau'r môr.)

Emiwlleiddydd

(20171120)

Anedd tangnafed, fwyn hafan o weli
Rhyw chwilti'r amlwyr;
Oedli bro mae'r lîl;
Am iwyd ym mynol osol!

(Teimlo fod y byd yn mynd ar chwai.)

MelinBrwcws

(20171120)

Swper "e" Euler ac "i", munud her
Monty Hall, piodol!
Hwyl y sgwrsio a'r lîl;
Gwledda gyda'r Rotari!

(Penblwydd hapus i Ch, a'i ddyrchafiad f'r ebost englynol!)

YnGwely

(20171126)

Hud iellad o ysbyddolaeth, acer aur
I Chris yw'r farddoniaeth
A glesni gweledigaeth
Cymhaefn cu'r canu caeth!

(Penblwydd hapus i Ch, a'i ddyrchafiad f'r ebost englynol!)

Sgrîwolj

(20171126)

Dawn Ifans, cyflwyniad newydd acw
O Dickens a'i gyfrol;
Campus oedd Rhys yn ei rôl;
Cav'n perfformio carol.

(Penwythnos yn Llundain i weld A Christmas Carol yn yr Old Vic.)

UnBoreGwener

(20171124)

Barddas ar ganfus, gwynef a'n olyniant
O luniau tan heulfr;
Cân cywydd, llonydd yw lle'n
Y barug un pen bore.

(Bendigedig y bore 'ma!)

GwyddorData

(20171124)

Rhethreg yr ystadegydd: nid etyb
Y data â cheylwyd!
Chwarae fân a'r gân yn gudd;
Mae diawl ym mol modelyddol.

(Rhoi sgwrs yn un o gyfarfodau'r castell am ei bod wedi bod ar gau cyhyd.)

(Wythnos yn defnyddio'r ffordd rhwng muriâu'r castell am ei bod wedi bod ar gau cyhyd.)

Tre'rDderwen

(20171119)

Alaw'r hen Genen a'r Gwili'n Dywi
Deuant cyn tre'r dewin;
Araf urddas Caerfyrddin;
Hynafedd, mwynded ei min.

(Mynd am dro i Gaerfyrddin.)

MilltirSgwâr

(20171118)

Hud iellad o ysbyddolaeth, acer aur
I Chris yw'r farddoniaeth
A glesni gweledigaeth
Cymhaefn cu'r canu caeth!

(Penblwydd hapus i Ch, a'i ddyrchafiad f'r ebost englynol!)

(Wythnos yn defnyddio'r ffordd rhwng muriâu'r castell am ei bod wedi bod ar gau cyhyd.)

Ffordd

(20171120)

Meitin, oedi 'nganhad ar, atgofion
Troedio'r swîn o'r ymbydd;
Ger y dŵr, is twr mae stâr;
Ân anogf, hen gwyning!

(Neb yn defnyddio'r ffordd rhwng muriâu'r castell am ei bod wedi bod ar gau cyhyd.)

(Wythnos yn defnyddio'r ffordd rhwng muriâu'r castell am ei bod wedi bod ar gau cyhyd.)

Esbier

(20171120)

Meitin, oedi 'nganhad ar, atgofion
Troedio'r swîn o'r ymbydd;
Ger y dŵr, is twr mae stâr;
Ân anogf, hen gwyning!

(Neb yn defnyddio'r ffordd rhwng muriâu'r castell am ei bod wedi bod ar gau cyhyd.)

(Wythnos yn defnyddio'r ffordd rhwng muriâu'r castell am ei bod wedi bod ar gau cyhyd.)

Emiwlleiddydd

(20171120)

Anedd tangnafed, fwyn hafan o weli
Rhyw chwilti'r amlwyr;
Oedli bro mae'l lîl;
Am iwyd ym mynol osol!

(Teimlo fod y byd yn mynd ar chwai.)

MelinBrwcws

(20171120)

NOC
(20170909)

I lifo amcangyfrifon - yn fôr,
Neu lifeiriant efen;
Morlyn, elthafyn a then
A thempiad maths Southampton.

(Treilio'r wytynos mewn cynhadledd yn y "National Oceanography Centre" yn Southampton.
Amser i ddysgu a meddwl. Paradwys.)

Woodburn
(20170902)

Rhodd o bêl yn cyaedd Ben - eithr eiliaid
Athryliith i'w gorffen;
Cyfarredd, mawriad a-men
O felod, yn wib o felten!

(Ben Woodburn yn sgorio neithiwr yn ei gêm gyntaf dros Gymru!)

Adroddiad Am y Swans
(20170902)

Angor y tymor yw'r tirn, ond dryog wledd yr ffenestr a rosglwyddo. Hwylio nyth gwnaeth hoelion wyt. Rynt Lorent (ar y sbin i S'pore) a'r gosgrifigig Sigil (a'i her, tynfa Everton), colwyd gwyr gal. Daw adfyd eu hedfan ag orig i'n Swans. Mae alaw'n Bony gwerth milenni o bunau, a heulfre yw dychweliad Wilfried. Clicio'r Clucas, hogyn o Huli; un nêt fydd Milenio'r boi i Bayern. Cymaint bydd braint a taka'n mhasio senior Mesa!

Cyffrous ond gofisid yw'r dyfodol. Hir y daith, bydd gwraith o goithiau ymhabith gêm!

Rhosiliwn
(20170813)

Eithr bwriad y creadd crwvn yw'r ryddid
I wneddu ffi toriwn;
Lle hyndod nêpall Annwn;
Cymrodror anheggor hwn.
Parth petalaus, cloestrau clod
I rasau llwyni'r phosod.
Nwyfog hafn ogof cyfnod;
Noddfa hael a'r ffydd i fod.
Meddylion troednoeth yw cyfeith y cof,
Oed anwledawy dînhyd ynof:
Drych i fyf tu drawi, oïl alaw Lillian,
Carol a chwethin, dydd y geni'n gân.
Dryw leni ffenestri ffawd - a gras Duw,
Awr aur synau'r cyw gwngath y drudw'n drawid.
Heulfre y more'n ngofol man
Lais di-nam, lleshad ei nyth;
Gwir gyfall, daigrâu gofal
Gwr tal a geiriaid hyllyth,
Arwri oedd Wrincwl lorys
A'i nyss o Fecanor;
Aerllid dydd colli tadcu,
A'i deulu'n sige lo dwylo.

Hen ben dan bwys, a gâtod dŵys mampu fel dur;
Bresbast a thraidd, siryf euraidd yn gysur pur;

Tyn ferfylbi serog Lewis, orïg lawen
Cawl o festri enyd dwiwl Ynti Olwen.

Adalas yr henfro'n minnol a-men,
Golwg laer, penyd staen far'en;

Orïg crefftwyd y taguvar grand, lavr aed
I apel traed a champion Lee Trundle.

Elini cwrt, Alan Curtis - ac wbwb

Ei waith i'r trwm a'r leodaol glos.

Heulyn pur, Sulyn Pasg; meiniw, emyniwr i'r gân, mwyn fel cymantia. Apêl nodau sicr capel ian eisang, a'r ynddo boisi y Rhondda'n anog gwén a'u tynu coes.

Yn Mhant teg, ymddyng i'r gân, mwyn fel cymantia. Apêl nodau sicr capel ian eisang, a'r ynddo boisi y Rhondda'n anog gwén a'u tynu coes.

Grym addysg aeg eglwys;

Cyfforddiant à pharadwys oed deall

Natur y call a rhin tori o wys.

Adeg od - mewniw a dywys -

A gafwyd ym y cyflun;

Gern o hal ydryw gymylion y gwlwaw

Yn ganllaw, yngylun.

Profiad oedd mynd i Lundain - dewis hawdd

Owneud syms gorau Prydain:

Ond cu hafn hafaliad cain.

I godi hwyl ar fyn y don - enfyd

Er canfod falion;

Darganfyddais lais cais cyson - canu

Dewr, golud ergoelion.

Fy mynd ym y model,

Moddion mynwyr y meddwl;

A'm moeseg mathys gymbwysol:

Brig buddug anu cynil,

Fel iwyf, daeth arborfol naid;

Oen sbectroscopig ganwyd;

Trwy wyl electronau, haid

Cynes ym gyfres gwefrwyd;

Cyma maes a'i gyflwm gofisid

A'i ionian a ranwyd.

Byr antur dwylo bytun, anwyliad

Morganath a'r carbon;

Brodrodon INCO'n ancas

Henlys graenus i'r bel gron;

Meddlog ewyg bohemadaos;

Noswyl y maran, salen unos

Ar llygaid purdan, eglan, agos:

Nefoedd aur, ystaf iddi aros.

Rhaib anerfai, byddin oerfel,

Y gynau a'i chwifhing anel;

Drudfawr gwaeld yw gorwel;

Gwyth i'r ffudd eu gwrthryfyl.

I galon fwyn sklonovâni;

Gan wisgo'n hezky'

Osgo rett ôsesky -

A'u ranu'n goron!

Ar gamre i Oymru yn gyntaf i Gaint, a llwylau gardd lloegr, lluniwyd o berllanau a miri'r môr. Heb amau i Sittingbourne. Heb os, heb a'i, a swiwnol Shell. Yn hwy prynu ty a rheged i briod. Nywyd o fyd newydd - ddyfodol, a chyffro cydleo'n flaenor. Cadi: drws i drysor a gedwid ian y goeden, i ffynhonn i'r ffenestr.

Drama hwyraich, mynd i'r Amerig,

Satan a'i fy, i Houston loeriog,

Dyfodol hunanol wenwynig,

Gwanci a llid y gwyfodol.

Moeth a heidui'r methedig - creu adfod

Yn nod y Taleithiau Unedig,

Bu'n adeg "add-ons" bendigedig,

O hafau di-hid gwyfnydiedig;

Allan a bagod ym y goedwig,

Llynydd dan y lloedd belleniog;

Nefynd heddwch han yndyd - anwes

Lif cyfres o fynwes afonig.

Newid arall, yn hyderus a'r sefyd draw d'arw o'r wlad oren, i hogi'r farbenigedd a saws

Saesneg uwch a phrosebas swin gwyn, a haf o'r Holofan. Ym mîr actau Cymreictod; yn benawd, yn ddeawd a'r ffywyl Ddedwi.

Wrth ein bodd, rhodw gwaith hawddgar ei fwyd,

Yn dro byd, awn o dri i bedwar.

On deuwis nol i'n daear - o'r newydd

I safel efydd safar lafar.

Yng ngwydd a'n rhoslyn bydd hwyraf - heb ai

Mynd 'da'r alwai am un tro ola.

Parth petalaus, cloestrau clod

I rasau llwyni'r phosod.

Noddfa hael a'r ffydd i fod.

Penblwydd
(20170807)

Hen byrd yw'r achlysusr braf, fel nefyf

Gwyn, nos gwlleddog Anna;

Efail gân cwmpnîl glanaf,

Mîn awen yn heulyn haf!

(Penblwydd A. yfory)

Bodeðern
(20170807)

Heddiw, am byth cyhoeddwyd - ers hydny,

Er ffynu, gorffenwyd oer;

Nid gwall, uñada'r gallwyd;

Wedi nofio'n afon nywyd.

(Liam Williams yn chwarae wrth i'r Llewod faedu'r Crysau Duon.)

Leon
(20170630)

Cyfranwr, ceisiwr cyson dros ddegawd

Ydwy'r brawd da Britton;

Entys graenus i'r bel gron;

Goleuad haul yw Leon.

(Leon Britton yn cael cytundeb newydd da'r Elych.)

YFelinHeli
(20170624)

Yn ngharnifal yr alaw, ein nodyn

Yw dilyn y dwylaw y'n

Endy ystyr, bri'r distaw;

Meitîn i'n gloywîn y glaw.

(Cystadlu yn y glaw mawr!)

Gwyn
(20170731)

Taclo, Illoio, rawio, ceibio'n anrhed yw'r gwybwy,

Chwib drwy'r berw'n eco acyw'r cincwyr,

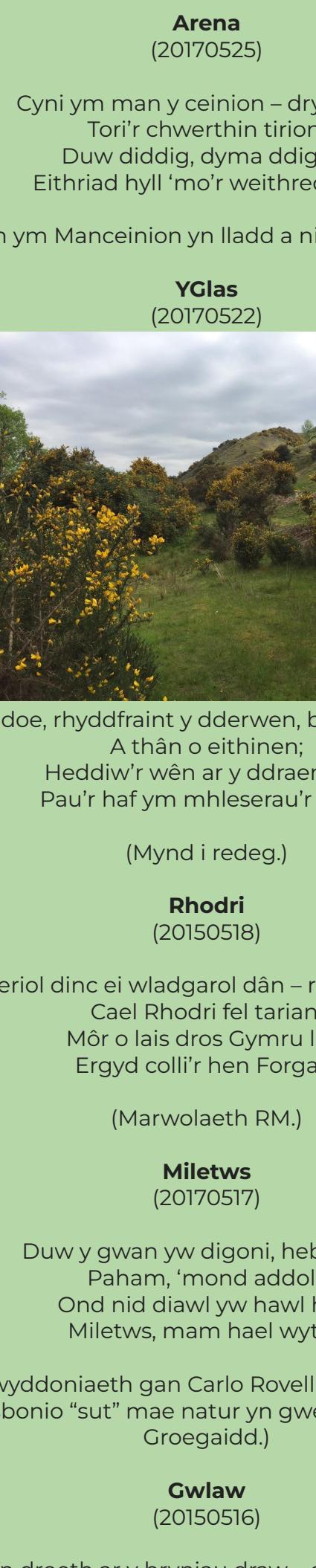
Rhith dîethryng yw'r ymôr hafal;

Cofio'r dryswch, Cofio hyrwyd sgôr cyfartal;

Yn ymôr hafal yw'r gwybwyd;

(Darllen am y llawn o fod "Voyager" a'i neges yn y Gymraeg.)

Llundain
(20170525)

Hor yw'r gymdeithas ddiinasol - ym mэр
Mwg Mawr cyfalafol;
Addfe'i tyrau'r holl,
Oriau'r trwm tandaearol.

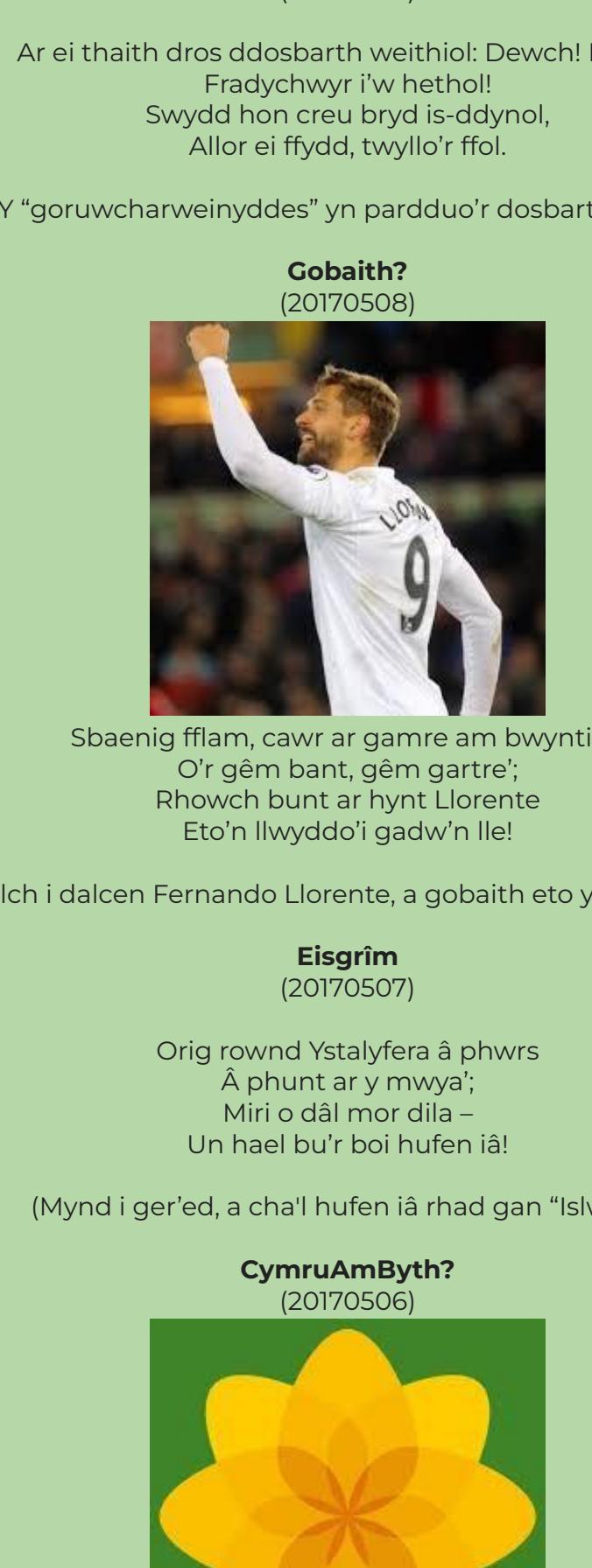
(Bywyd mor brysusr yn Llundain.)

Arena
(20170525)

Cyni ym man y ceinion - drygioni'n
Torir'r chwarterin tirion;
Duv i ddigid, dyma ddigon:
Eithriad hyll 'mo'r weithred hon.

(Bom ym Manceinion yn lladd a niweidio plant.)

Y Glas
(20170522)

Yddo, rheddfraint y dderwenn, blodan mân
A thân o eithinen;
Heddiw'r wên ar y ddraenol -
Pau'r haf ymhlleserau'r pren.
(Mynd i reddeg.)

Rhodi
(20150518)

Heriol dinc ei wladgarol dán - rheidrwydd
Cael rhodri fel tarian;
Môr o lais dros Gymru lân;
Ergyd colli'r hen Forgan.
(Marwolaeth RM.)

Miletwys
(20170517)

Duw y gwan yw digoni, heb boeni
Paham, monod addoli;
Ond nid diau'yw hawl hi:
Miletwys, mam hael wyt i'l!

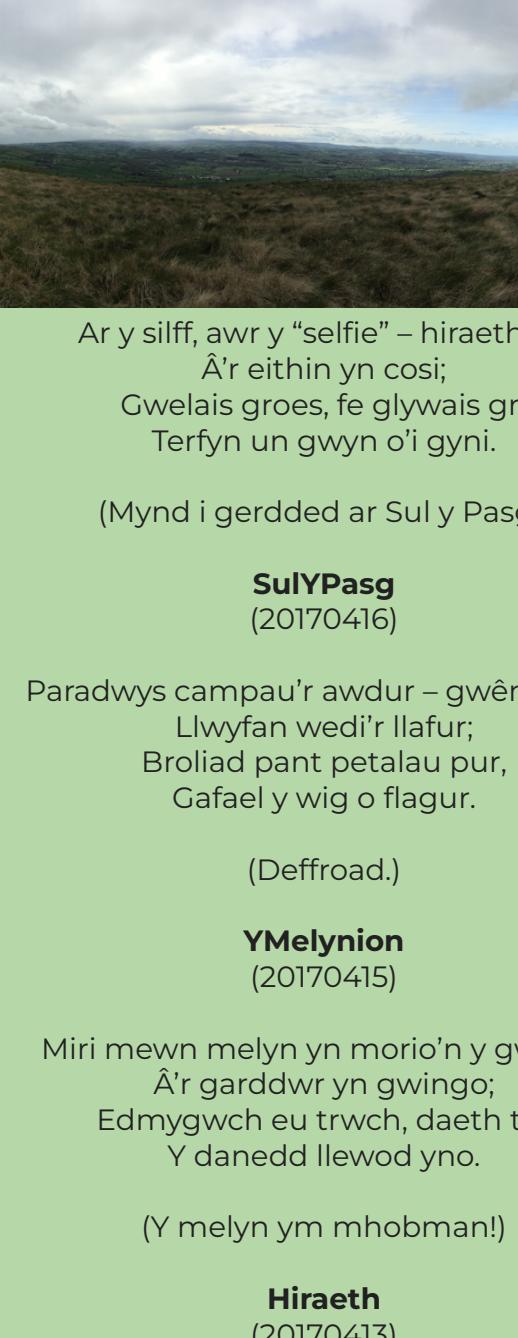
(Darllen hanes datblygiad gwyddoniaeth gan Carlo Rovelli, a syniadau "atomaidd" y Groegiaid o Filets, oedd yn mynu esbonio "sut" mae natur yngwethin, nid 'mond derbyn y Duwiau Groegaidd.)

Gwlaw
(20150516)

Yn droeth ar y bryniau draw - gweinidog
Wyllog o'r deheulaw;
Hwn w'n eil hen alaw;
Iachach, glwydach wedi'r gwlaw.

(Bwrw gwlaw o'r diweddl)

HirPobAros
(2010513-14)

Galar, a'i dathlu golaru? A'i grasa'u
Goresiad neu angau?
Ai a-men oes, ari mwynhau?
Gwyl yn Stadiwm Y Golaru?

(Dydd Sadwrn: Y Swans yn erbyn Sunderland y prynhawn 'ma, a pharhad yn yr uwchadran yn y ffontol.)

Dwyawr hyll gem o drallod y disgyn,
Dlawn o dasg, rwy'n gwylod;,
Athro noeth yw'n methu'n nod,
Oed dagrau'n lygaid Teigrod.

(Dydd Sul: Crystal Palace yn erbyn Hull ("Tigers") amser cinio heddiw - rhaid i Hull enill i gael unrwyd obaith a oros lan, a chefnogwr y Swans yn gweddio am unrwyd beth ond hymy!)

Awch a rhwng ym dychwelyd - y dloniau ill' o ferw
Ail-danio'r hen ysbryd;
Gwynfa'r oedegi ynyfyd,
Dihangfa'yma o hyd!

(Nos Sul: Hull wedi colli a'r Swans yn ddiogel.)

Manifesto
(20170512)

Cyrch llawn llewyrch, syniadau'n ill' o ferw
Llafuraidd eleni;
Ein dyfodol: gwyladoli,
Ein llw: uno "nrw" da "ni"!

(Manifesto i'w barchu gan y Blaid Lafur am y tro cyntaf ers bod yr hawl 'da fi 'bleidleisio!)

Haf
(20170506)

Berw hin, anhygoel braidd - fel y gwin,
Rhn Mediteranaidd;
Cofiaid heulog, gwresog graidd
Rhuthun, fy nefyn haidd.

(Tywydd BENDIGEDIG!)

Yr Ast
(20170510)

Baw hon sy'n trochi beuñydd - hwch afiach
A'i chyffog ar gwyndd;
Diawl o rech a eolau rhyd
Yw rhniau'n huwch arweinyddol.

(Pwy tybed?)

Goruwcharweinyddes
(20170509)

Ar ei thaich dros ddisosbarth weithiol: Dewch! Dewch!
Fradychwyr i'w hethol!
Swydd hon creu byrd iš dynol,
Allor ei ffydd, twyllor'i fol.

(Y "goruwcharweinyddes" yn bardduo'r dosbarth waith.)

Gobaith?
(20170508)

Sbaenig fflam, cawr ar gamre am bwyntiau
O'r gêm bant, gêm gartre';
Rhowch bunt ar hynt Llorente
Eto'n llwyddoi gadw'n lle!

(Y Swans yn enill diolch i dalcen Fernando Llorente, a gobaith eto y byddwn yn osgoi'r gwypm.)

Eisgrim
(20170507)

Orig rowend ystalyfera â phwrs
A'ghunt ar y mwya';
Miri o dâl mor dila -
Un haef bu'r boi hufen iâ!

(Mynd i ger'ed, a cha'l hufen iâ rhag dan "Islwyn")

CymruAmByth?
(20170506)

Haf o gyfle? Teimlas gofiaid i'r haf
Anogol, gwawin danbaid!
Cyfryd i'ny heda f'naid
Â baledwyr brwd y Blaid.

(Derbyn ebost hynod obeithiol gan Blaid Cymru y bore 'ma, o dan y teitl "Cymru am Byth")

Palu
(20170503)

Mewn dicter blin wedi derbyn taw lluw
Dant y llew yw'r gelyn
Mae haul y pabi melyn
Fel gem aur uwch erwau'r chwyn.

(Y pabi melyn yn profi taw aur YW popeth melyn – ar wahan i ddant y llew.)

Oweld
(20170503-4)

Encil nwyf mewn calon efydd a gwên
Min gwyn hyd y dolydd
Trywydd blin Toriaid bla,
Yn dâr o lygaid y dydd.

(Tro LIYD i ddisgleirio!)

Blaguro
(20170501)

Dihafal dal o balu, o dyfu
Ceed fainc a phlethu'r
Prenau afal, pur nefyn
Yng nghyffro'r egin gwyn.

(Y coed afalau yn eu gogonian yn yr ardd.)

Dyfodiad
(20270501)

Nid estron, hyn o dosrwydd - sen yw pwn
Sy'n poen i'n parchusrwyd;
Her yw'r llafrid i'w coesgarn
Yn nagrau ein hunigrwydd.

(Claddu'r Elyrch heddiw mae arna'i ofn.)

Manifeso
(20170512)

Cyrch llawn llewyrch, syniadau'n ill' o ferw
Llafuraidd eleni;
Ein dyfodol: gwyladoli,
Ein llw: uno "nrw" da "ni"!

(Manifeso i'w barchu gan y Blaid Lafur am y tro cyntaf ers bod yr hawl 'da fi 'bleidleisio!)

Haf
(20170506)

Berw hin, anhygoel braidd - fel y gwin,
Rhn Mediteranaidd;
Cofiaid heulog, gwresog graidd
Rhuthun, fy nefyn haidd.

(Tywydd BENDIGEDIC!)

Yr Ast
(20170510)

Baw hon sy'n trochi beuñydd - hwch afiach
A'i chyffog ar gwyndd;
Diawl o rech a eolau rhyd
Yw rhniau'n huwch arweinyddol.

(Pwy tybed?)

Goruwcharweinyddes
(20170509)

Ar ei thaich dros ddisosbarth weithiol: Dewch! Dewch!
Fradychwyr i'w hethol!
Swydd hon creu byrd iš dynol,
Allor ei ffydd, twyllor'i fol.

(Y "goruwcharweinyddes" yn bardduo'r dosbarth waith.)

Gobaith?
(20170508)

Cyrhaedd gwyddon i'r haf
Heb iad pob pen blwyddyn;
Gweinyr gyrra'u lesu gwyn
Yw loes yr ebol asyn.

O'r gwyddon defod dafa, awr y gwyll
Er gwellta crwydro'r llafrid;
Elid i'r haf i'r haf i'r haf
Gan grwydr i'r haf i'r haf.

(Y coed afalau yn eu gogonian yn yr ardd.)

Manifeso
(20170512)

Cyrch llawn llewyrch, syniadau'n ill' o ferw
Llafuraidd eleni;
Ein dyfodol: gwyladoli,
Ein llw: uno "nrw" da "ni"!

(Manifeso i'w barchu gan y Blaid Lafur am y tro cyntaf ers bod yr hawl 'da fi 'bleidleisio!)

Haf
(20170506)

Berw hin, anhygoel braidd - fel y gwin,
Rhn Mediteranaidd;
Cofiaid heulog, gwresog graidd
Rhuthun, fy nefyn haidd.

(Tywydd BENDIGEDIC!)

Yr Ast
(20170510)

Baw hon sy'n trochi beuñydd - hwch afiach
A'i chyffog ar gwyndd;
Diawl o rech a eolau rhyd
Yw rhniau'n huwch arweinyddol.

(Pwy tybed?)

Goruwcharweinyddes
(20170509)

Ar ei thaich dros ddisosbarth weithiol: Dewch! Dewch!
Fradychwyr i'w hethol!
Swydd hon creu byrd iš dynol,
Allor ei ffydd, twyllor'i fol.

(Y "goruwcharweinyddes" yn bardduo'r dosbarth waith.)

Gobaith?
(20170508)

Cyrhaedd gwyddon i'r haf
Heb iad pob pen blwyddyn;
Gweinyr gyrra'u lesu gwyn
Yw loes yr ebol asyn.

O'r gwyddon defod dafa, awr y gwyll
Er gwellta crwydro'r llafrid;
Elid i'r haf i'r haf i'r haf
Gan grwydr i'r haf i'r haf.

(Y coed afalau yn eu gogonian yn yr ardd.)

Manifeso
(20170512)

Cyrch llawn llewyrch, syniadau'n ill' o ferw
Llafuraidd eleni;
Ein dyfodol: gwyladoli,
Ein llw: uno "nrw" da "ni"!

(Manifeso i'w barchu gan y Blaid Lafur am y tro cyntaf ers bod yr hawl 'da fi 'bleidleisio!)

Haf
(20170506)

Berw hin, anhygoel braidd - fel y gwin,
Rhn Mediteranaidd;
Cofiaid heulog, gwresog graidd
Rhuthun, fy nefyn haidd.

(Tywydd BENDIGEDIC!)

Yr Ast
(20170510)

Baw hon sy'n trochi beuñydd - hwch afiach
A'i chyffog ar gwyndd;
Diawl o rech a eolau rhyd
Yw rhniau'n huwch arweinyddol.

(Pwy tybed?)

Goruwcharweinyddes
(20170509)

Ar ei thaich dros ddisosbarth weithiol: Dewch! Dewch!
Fradychwyr i'w hethol!
Swydd hon creu byrd iš dynol,
Allor ei ffydd, twyllor'i fol.

(Y "goruwcharweinyddes" yn bardduo'r dosbarth waith.)

Gobaith?
(20170508)

Cyrhaedd gwyddon i'r haf
Heb iad pob pen blwyddyn;
Gweinyr gyrra'u lesu gwyn
Yw loes yr ebol asyn.

O'r gwyddon defod dafa, awr y gwyll
Er gwellta crwydro'r llafrid;
Elid i'r haf i'r haf i'r haf
Gan grwydr i'r haf i'r haf.

(Y coed afalau yn eu gogonian yn yr ardd.)

Manifeso
(20170512)

Cyrch llawn llewyrch, syniadau'n ill' o ferw
Llafuraidd eleni;
Ein dyfodol: gwyladoli,
Ein llw: uno "nrw" da "ni"!

(Manifeso i'w barchu gan y Blaid Lafur am y tro cyntaf ers bod yr hawl 'da fi 'bleidleisio!)

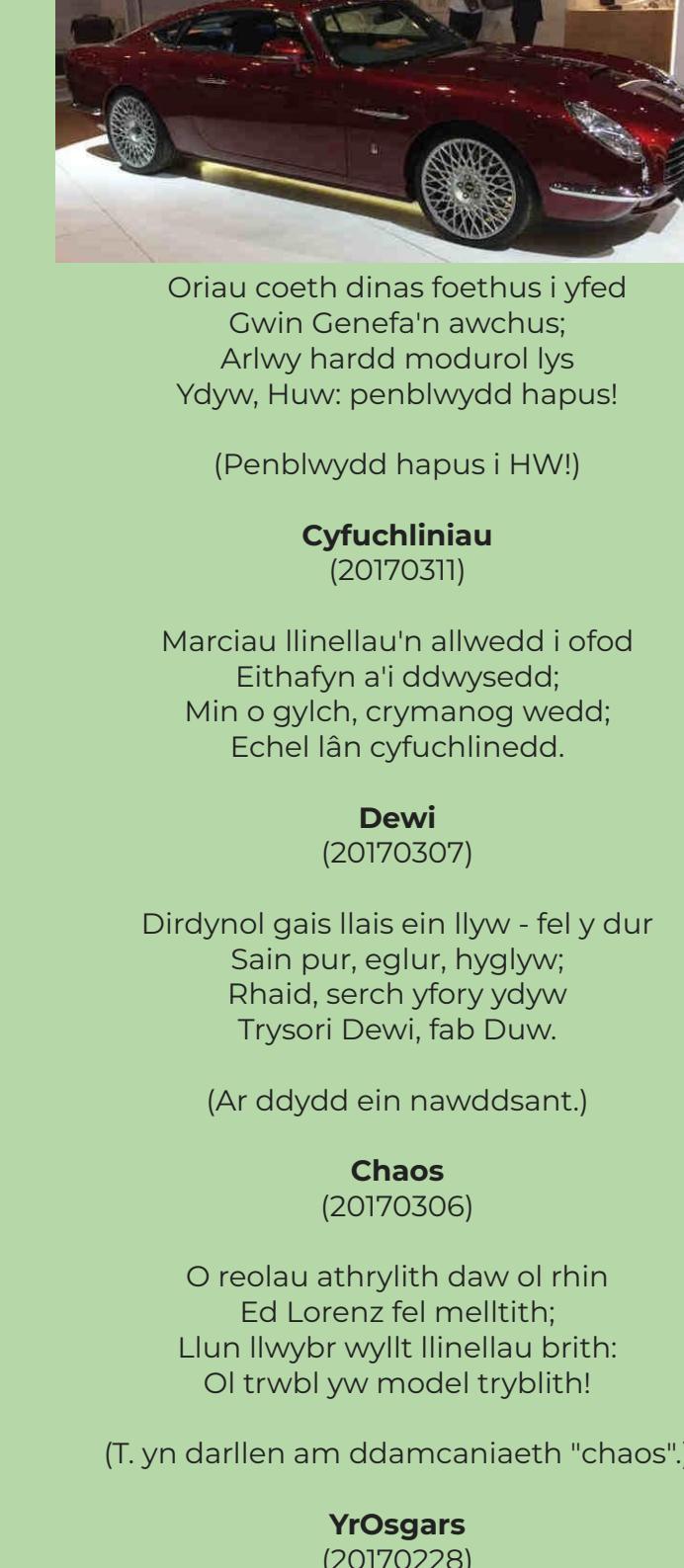
Haf
(20170506)

Berw hin, anhygoel braidd - fel y gwin,
Rhn Mediteranaidd;
Cofiaid heulog, gwresog graidd
Rhuthun, fy nefyn haidd.

(Tywydd BENDIGEDIC!)

Yr Ast
(20170510)

Baw hon sy'n trochi beuñydd - hwch afiach
A'i chyffog ar gwyndd;
Diawl o rech a eolau rhyd
Yw rhniau

Oriau coeth dinas foethus i yfed
Gwin Genefain a wchus;
Arwy hardd modurol lys
Ydyw, Huw; penblwydd hapus!
(Penblwydd hapus i Hw!)

Cyfuchliniau
(20170311)

Marciau llinellau allwedd i ofod
Eithafyn a'i ddwyseid;
Min o gylch, crymanog wedd;
Echel lân cyfuchlinedd.

Dewi
(20170307)

Dirdynol gais llais ein llyw - fel y dur
Sain pur, eglur, hyglynw;
Rhaid, serch yr ydwy
Trysori Dewi, fab Cadwaladr.
(Ar ddydd ein nawddsant.)

Chaos
(20170306)

O reolau athrylith daw ol rhin
Ed Lorenz fel melltith;
Umun lwybr wyllt linellau brith;
Ol trwbl yw model trybith!

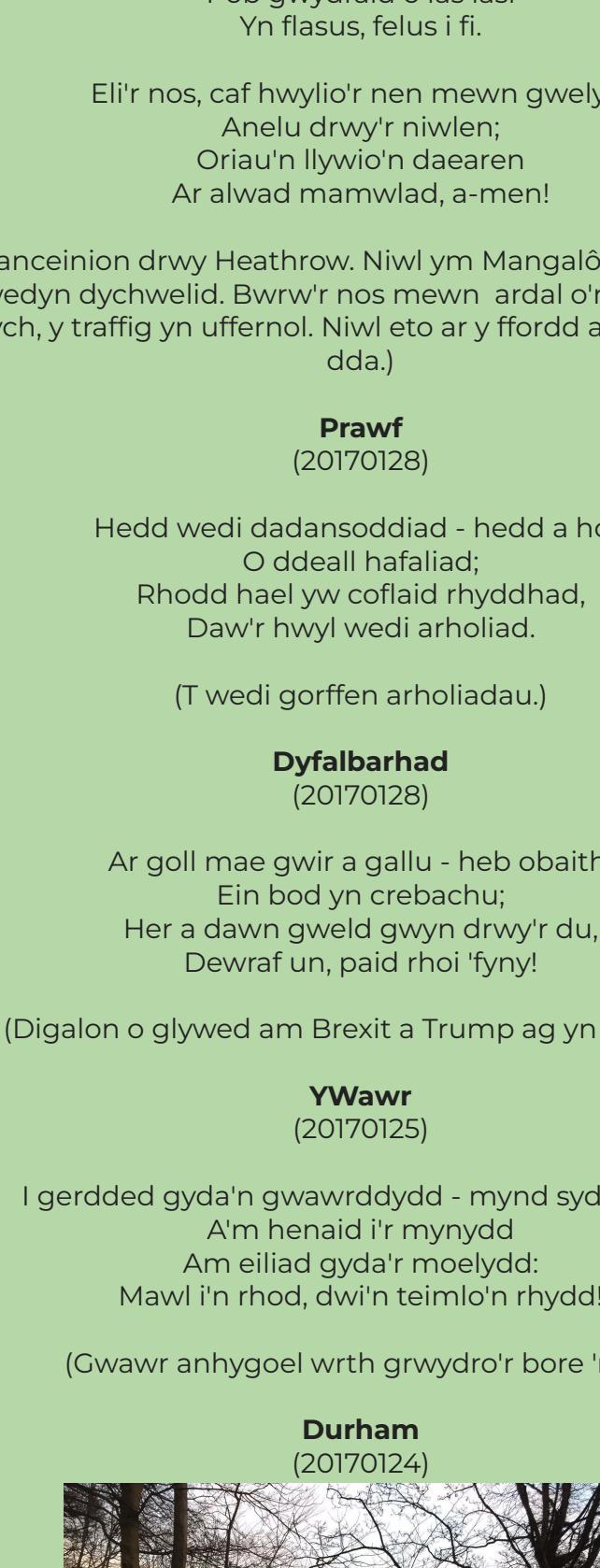
(T. yn darllen am ddamcaniaeth "chaos".)

YrOsgars
(20170228)

Lluoedd nefoedd i'r cynifer yw'r wasg,
Ar' Osgars drwydd;
Awldau gwawd hil y gwter
Yw hanes hwy'r Dinas Sêr.

(Yr Osgars nos Sul, a'r cwbl mor hunan-bwyseg.)

Efrog
(20170225)

Haul enyd bant fel newid byd - arwy
Gadeirlan a galud;
Paradvysaidd Indiadaid hud,
Gwyn, gwridog, Efrog hyfryd.

(Penwythnos hyfryd.)

Doris
(20170223)

Awydd hyll gan bwysedd is - awydd hyll
Go ddywyll y dewis;
Tywydd tinchwith, melltith mis,
Corwynt a stwr dvr Doris!

(Storom echnos a 'ddoe.)

Blœ?
(20170215-20170310)

O'i lafurio, gweithio'n gaeth i ddathlu
Sain melus cammolaeth;
A'i fymwyf mwfywy fel maeth,
Daeth her mentro doethuriaid!

Archwilio'i daith disgrychiol don yw aur
Atmosferaidd wyddon;
Nawdd, gradd pedair mlynedd gron:
Budd a fydd yng Nghaerfaddon.

Oen ger flynnig wyddoniaid â'u tonau
O gwestynu tanbadu;
I dŵr yr henadraid
Yn Reading eto bu'n rhaid.

Hoff helyntion treialon tren i lid
Cytewlaidaun llawen;
Fy machgen daeth adre'n wén
Wedi awchu Rhodychen!

Oriau o fyw gyrfaoedd - hel enyd
A lunia'r blynyddoedd;
Eliad blas ar glywed bloodd
Y sér ym mér y moroedd.

(T. yn meddwl, a meddwl, a meddwl.)

Gwanwyn
(20170220)

Bore melys, gwawr o gysgu'n galed,
Golau dydd fel darlun;
Ar waith mae'r haul yn Rhuthun
I greu swyn y gwanwyn gwyn.

(Bore hyfryd i redeg.)

Cof
(20170219)

Talwrn achâu pen tyle gorffenwyd,
Âu breuddwyd mewn brawddeg;
Hoelion wyth tylwyth Pant-teg
Yw'r geiriau; cof ar gareg.

(Mynd i weld beddau'r teulu.)

Toriaid
(20170213)

Hwn yw'r clique sy'n canu'r clod i filain
Cylfalaf diamod;
Hwn yw'r llu sy'n baeddù'n bod,
Hwn yw'r llu gwaith na'r llygod.

(Aneurin Bevan am y Toriaid: "So far as I am concerned, they are lower than vermin". A-men i bob.)

Cymar
(20170212)

Rhywun doeth, rhin dieithryn fel Jana:
Fe lenwi 'mywydnyd;
Tyni'r llen, teiml'r plentyn;
Oweli. Gweli fi'r god.

(Dydd Sant Ffotan yn dod.)

Lwyddiant
(20170209)

Diwedd pwn, diwedd pernod a hel ylent
Arholiad a'i bohlod
Yn magu ofn am gyffnod;
Rhoddown wén ar gryaedd nôd.

(T. yn lwyddo yn ei arholiadau.)

TraethLlugwy
(20170204)

Lliwdeg, lle ger y Llugwy - hedd ebrwydd
Wybren a medd mordwy;
Gall undyn ymofyn mwyl
O fodi o'r heulwenyd?

(Cerded o Moelfre i Draeth Llugwy. Yr wybren yn anhygoel, a llu atgofion melys.)

Bengalwrw
(20170129-0203)

Ffordd ddigel, heol elw - cwyn y ceir,
Canu cryn a thwrw;
Heol ari Bengalwrw,
Arafy lif, ar fy llw!

Ringway, a chodi'r angor
I gael oed ym Mangalor,
Taith rwyd drwy gwylid Heathrow
- O ddyn, mae'n hyfedd yno -
Hafn ddigel, amgen a delai
Yn y niwl ar dir Chenai.
O'r fr Cymraeg i Gae Gwyn,
Mi hiraethaf am Rhuthun.
Fy ffrind, dyma yw India;
Rhaid mawrhau'r duwiau - a'r da!

Bo rhinwedd biryani fel profiad
O gariad at gyri;
Pob gwydraid o ias lasi
Yn flasus, felus i fi.

Eli'r nos, caf hwylio'r nen mewn gwely'n
Anelu drwy'r niwlenn;
Oriau'h i llywio'n daearen
Ar lawd mammwlad anwnt!

(Taith i'r India o Fanceinion drwy Heathrow. Niwl ym Mangalor, felly'n gorffod allyfeirio i Chena/Madras a wedyn dychweldi. Bvrv'r nos mewn ardal o'r enw "Whitefield". Y bobl yn garedig, y bwyd yn wych, y traffig yn uffernol. Niwl eto ar y ffodd adref, ond popeth yn gorffen ym dda.)

Prawf
(20170128)

Hedd wedi dadansoddiad - hedd a hoe
O ddeall hafaliad;
Rhodd hael yw cofaid rhyddhad,
Daw'r hwyl wedi arholiad.

(T wedi gorffen arholiadau.)

Dyfalbarhad
(20170128)

Ar goll mae gwir a gallu - heb obaith,
Ein bod yn crebachu;
Her a dawn gwyl gwyn drwy'r du,
Dewraf un, paid rhoi 'fyny!

(Digalon o glywed am Brexit a Trump ag yn y blaen.)

YrWawr
(20170125)

I gerdded gyda'n gwaswrdydd - mynd sydd rhaid
A'm henaid i'r moelydd;
Am eiliad gyda'r ymofyn
Mawl i'n rhod, dwi'n teimlo'n rydd!

(Dydd Sant Ffotan yn dod.)

Lwyddiant
(20170209)

Diwedd pwn, diwedd pernod a hel ylent
Arholiad a'i bohlod
Yn magu ofn am gyffnod;
Rhoddown wén ar gryaedd nôd.

(T. yn lwyddo yn ei arholiadau.)

TraethLlugwy
(20170204)

Lliwdeg, lle ger y Llugwy - hedd ebrwydd
Wybren a medd mordwy;
Gall undyn ymofyn mwyl
O fodi o'r heulwenyd?

(Mynd i weld beddau'r teulu.)

TywyddMawr
(20170114)

Oerwynt llym daeth dros drum draw - rhemp-dyrfedd
Diddiwydd, thwyfus ddwyawr;
Oedd farwlyw stormus. Eirlaw'r
Rhuog groeso. Gwyntog wawr.

(Yng Nghaerhŷr, yn cysgu yn Conder Green. Tywydd mawr!)

Defwydddwch
(20170108)

Cred yn y dyroedd dedwydd - yn lluniaeth
Y llynoedd a'r nentyd;
Yn ariannu'n ymofyn
O'r afon ger ffynon.

(Rhoi sgwrs ar "dedwyddwch" yn y capel, ddydd Sul.)

Calar
(20170201-6)

Dyna wawrio rhwng gwyliau - hapusach
I'r gwyllt, a'r perffaith;
Gafaol camau'r ymofyn
Hud gwib o lloftiadau'r niwl.

(Twpsyn yn "arwain" y byd.)

Neithiwr
(20170122)

Cyfleoedd wybren noeth neithiwr - i ganfod
Gwynfyl y servddydd;
Awr a heulwen yr heliwr;
Cyn deiced gwyled y gŵyr.

(Noson hyfryd o ser hos nos Wener.)

"PostTruth"
(20170118)

Gyr mae'r Cymry i'r cwn - byw ar rhacs
Brescit, tlodion bydwyd;
Llofion y Saeson a'u swvn,
Llwch llorwg unig Anwn.

O'u Na Neg i'w huniged - o'u gorau,
O gariad, atagasedd;
O foes, gwenhwylig fedd
Trueiniad i diwrioned.

(Y Fam Teresa yn cyhoeddi mai "Brescit Caled" y bydd hi.)

Alganu
(20170117)

I'r glust, rhyfedd felystra yw doniau'r
Dyfylaf diafad;
Hau talentau'r do i la
Yw adfer "Dan y Rhoda".

(Meibion y cor yn canu yn yr Wyl Ban Geltaidd eleni!)

TywyddMawr
(20170114)

Oriau coeth dinas foethus i yfed
Gwin Genefain a wchus;
Arwy hardd modurol lys
Ydyw, Huw; penblwydd hapus!

(Penblwydd hapus i Hw!)

Cyfuchliniau
(20170311)

Marciau llinellau allwedd i ofod
Eithafyn a'i ddwyseid;

Min o gylch, crymanog wedd;

Echel lân cyfuchlinedd.

Dewi
(20170307)

Dirdynol gais llais ein llyw - fel y dur
Sain pur, eglur, hyglynw;
Rhaid, serch yr ydwy
Trysori Dewi, fab Cadwaladr.
(Ar ddydd ein nawddsant.)

Chaos
(20170306)

O reolau athrylith daw ol rhin
Ed Lorenz fel melltith;
Umun lwybr wyllt linellau brith;
Ol trwbl yw model trybith!

(T. yn darllen am ddamcaniaeth "chaos".)

YrOsgars
(20170228)

Lluoedd nefoedd i'r cynifer yw'r wasg,
Ar' Osgars drwydd;
Awldau gwawd hil y gwter
Yw hanes hwy'r Dinas Sêr.

(Yr Osgars nos Sul, a'r cwbl mor hunan-bwyseg.)

Efrog
(20170225)

Haul enyd bant fel newid byd - arwy
Gadeirlan a galud;
Paradvysaidd Indiadaid hud,
Gwyn, gwridog, Efrog hyfryd.

(Penwythnos hyfryd.)

Doris
(20170223)

Awydd hyll gan bwysedd is - awydd hyll
Go ddywyll y dewis;
Tywydd tinchwith, melltith mis,
Corwynt a stwr dvr Doris!

(Storom echnos a 'ddoe.)

Blœ?
(20170215-20170310)

O'i lafurio, gweithio'n gaeth i ddathlu
Sain melus cammolaeth;
A'i fymwyf mwfywy fel maeth,
Daeth her mentro doethuriaid!

Archwilio'i daith disgrychiol don yw aur
Atmosferaidd wyddon;
Nawdd, gradd pedair mlynedd gron:
Budd a fydd yng Nghaerfaddon.

Oen ger flynnig wyddoniaid â'u tonau
O gwestynu tanbadu;
I dŵr yr henadraid
Yn Reading eto bu'n rhaid.

Hoff helyntion treialon tren i lid
Cytewlaidaun llawen;
Fy machgen daeth adre'n wén
Wedi awchu Rhodychen!

Oriau o fyw gyrfaoedd - hel enyd
A lunia'r blynyddoedd;
Eliad blas ar glywed bloodd
Y sér ym mér y moroedd.

(T. yn meddwl, a meddwl, a med